

Wprowadzenie

Szanowne Czytelniczki, Szanowni Czytelnicy!

Przekazujemy Państwu kolejny numer „Zeszytów Naukowych Ochrony Zdrowia. Zdrowie Publiczne i Zarządzanie” poświęcony wykorzystaniu wyników analiz obciążenia społeczeństw chorobami w kierunku tworzenia polityki zdrowotnej opartej na dowodach (*evidence-based health policy*). Jest to kontynuacja zagadnień zaprezentowanych w numerze trzecim z 2016 roku – tym razem koncentrujących się na wykorzystaniu wyników analiz obciążenia chorobami do zaproponowania i oceny ekonomicznej interwencji medycznych skierowanych na rozwiązanie zidentyfikowanych ważnych problemów zdrowotnych. W poprzednim numerze przedstawiono przykłady oceny obciążenia chorobami społeczeństw w jednostkach utraconego czasu oraz w jednostkach monetarnych. Istnieje jeszcze trzecia grupa miar, które odzwierciedlają wpływ chorób na indywidualne osoby i gospodarstwa domowe. Zdrowe dzieci są w stanie uczyć się lepiej, otrzymać lepsze wykształcenie, a co za tym idzie, osiągać wyższe zarobki w dorosłym życiu. W zdrowej rodzinie edukacja dzieci będzie prawdopodobnie rzadziej przerwana z powodu ich złego stanu zdrowia lub choroby w rodzinie. Zdrowsi pracownicy są fizycznie i psychicznie bardziej wytrzymali, wydajniejsi, rzadziej nieobecni w pracy z powodu choroby (lub choroby w rodzinie), zarabiają więcej od osób z problemami zdrowotnymi. Ich wydajność sprawia, że firmy mają większe zyski. Dobry stan zdrowia populacji tworzącej zasoby rynku pracy jest argumentem w przyciąganiu inwestycji zagranicznych.

W jednej z prezentowanych prac omawiane jest zagadnienie pojawienia się deficytów protein i kalorii (*protein and energy malnutrition*) w wyniku złego odżywiania niemowląt i dzieci w Ghanie i w innych krajach rozwijających się. Autorzy pokazują rozmiar obciążenia wywołanego brakiem protein w żywieniu dzieci w Ghanie. Powoduje to poważne następstwa natychmiastowe i w przyszłości – w formie zgonów, utraconych zarobków i konsumpcji, a tym samym niższego dochodu narodowe-

go. Proponowany jest łatwy do zrealizowania program dostarczenia alternatywnego źródła białka w żywieniu niemowląt oraz przeprowadza się ekonomiczną ewaluację programu.

Państwa uwadze polecamy artykuł prezentujący ekonomiczną ocenę programu szczepień ochronnych przeciw chorobie zakaźnej w Polsce. Przytacza on cenne informacje odnośnie do korzyści medycznych i ekonomicznych związanych ze szczepieniami, wskazując, że szczepienie pozostaje najbardziej dostępną i najtańszą metodą zapobiegania chorobie zakaźnej, jaką jest krztusiec. Zaniechanie szczepień ochronnych może doprowadzić do nawrotu epidemii, przynoszącej straty zdrowotne dla społeczeństwa oraz konsekwencje ekonomiczne znacznie przewyższające koszty uodpornienia populacji. W innym artykule pokazano, na przykładzie leków przeciwpadaczkowych w Polsce, efekty (wpływ na wyniki i koszty farmakoterapii) zastępowania leków innowacyjnych generycznymi.

W proponowanym Państwu numerze publikujemy również przegląd wytycznych międzynarodowych przeprowadzania ewaluacji ekonomicznej programów z zakresu promocji zdrowia.

Przedstawiamy również artykuł o systemie rachunków zdrowia (*System of Health Accounts – SHA*), który jest rozbudowanym systemem gromadzenia danych i informacji służących opisowi przepływów finansowych w sektorze ochrony zdrowia na poziomie państw członkowskich Unii Europejskiej. Autorka opisuje potencjał metodologiczny SHA, wskazując na możliwości prowadzenia wielowymiarowych analiz dotyczących wydatków na ochronę zdrowia, w tym wydatków w podziale na grupy schorzeń.

Mamy nadzieję, że zaproponowane artykuły stanowią wsparcie przy tworzeniu polityki zdrowotnej opartej na dowodach.

Katarzyna Kissimova-Skarbek
Paweł Kawalec